

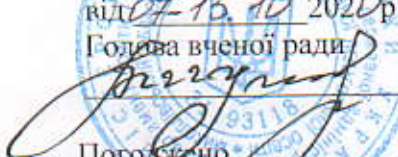
Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації
Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
обласний Будинок художньої творчості
Миколаївської обласної ради

Схвалено

Протокол вченої ради Миколаївського
обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти

від 07.10.2020 р № 5

Голова вченої ради

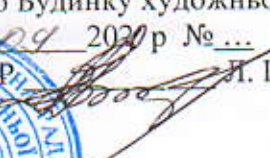
 В. ШУЛЯР

Погоджено

Протокол педагогічної ради
обласного Будинку художньої творчості

від 07.09.2020 р № ...

Голова ПР

 Л. ЩУКІНА

Затверджено

Наказ департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної державної
адміністрації

від 30.08.2020 р № 280

Директор департаменту освіти
і науки

 О. УДОВИЧЕНКО

**Навчальна програма з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
гуртка «Німецька мова»
2 роки навчання**

Миколаїв, 2020

30. 10. 2020

№ 280

Про затвердження навчальної
програми гуртка з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
гуртка «Німецька мова»

На виконання наказу департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації від 29 січня 2013 року № 61 «Про затвердження Положення про порядок розроблення й запровадження навчальних програм для забезпечення варіативної складової навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів Миколаївської області», відповідно до пункту 6, підпункту 13 пункту 11 Положення про департамент освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації, затвердженого розпорядженням голови Миколаївської обласної державної адміністрації від 21 червня 2018 року № 257-р (зі змінами), на виконання рішення вченої ради Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти від 07–15 жовтня 2020 року (протокол № 5), із метою впровадження запровадження навчальної програми для закладів позашкільної освіти (далі – Програма)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та рекомендувати Програму до впровадження в освітній процес закладів позашкільної освіти Миколаївської області (додаток).
2. Миколаївському обласному інституту післядипломної педагогічної освіти (Шуляр В. І.) розмістити затверджену Програму на сайті Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та здійснювати

навчально-методичний супровід упровадження Програми в закладах позашкільної освіти Миколаївської області.

3. Начальникам управлінь, відділів освіти міських рад, райдержадміністрацій, об'єднаних територіальних громад сприяти впровадженню Програми в педагогічну практику.

4. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Олена УДОВИЧЕНКО

Інформація про навчальну програму
з позашкільної освіти,
схвалену вченою радою Миколаївського обласного
інституту післядипломної педагогічної освіти
(протокол від 07–15 жовтня 2020 року (протокол № 5))

1. Програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» / Укладач С. В. Кирилюк, керівник гуртка «Німецька мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, к.філол.н., старший викладач кафедри романо-германської філології та німецького перекладу Чорноморського національного університету імені Петра Могили (рецензенти: Мукатаєва Я. В., к.філол.н., доцент кафедри романо-германської філології та німецького перекладу Чорноморського національного університету імені Петра Могили; Майстренко М. І., к.філол.н., професор кафедри германської філології та перекладу Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Експерти: Бредіхіна І. В., методист кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти; Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти).

Директор МОІППО

Василь ШУЛЯР

Укладач: Кирилюк Світлана Василівна, керівник гуртка «Німецька мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри романо-германської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили.

Рецензенти:

Майстренко М. І. - Доктор філологічних наук, професор кафедри германської філології та перекладу МНУ імені В. О. Сухомлинського.

Мукатаєва Я. В. - кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили.

Анотація на програму

Навчання за програмою з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» призначена для створення максимально комфортних умов, які дозволяють вихованцям старшого шкільного віку успішно пристосуватися до нових вимог сучасного суспільства до особистісних і професійних якостей людини – рівня соціальної підготовки, творчих здібностей у оволодінні іноземною мовою (німецькою). Програма формує зацікавленість до знайомства з особливостями мовних конструкцій, реагує на освітні проблеми дітей, їх індивідуальні запити, складнощі, здібності та життєво важливі компетенції особистості.

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розбудова системи освіти, її реформування мають стати основою відтворення інтелектуального, духовного потенціалу народу; виходу вітчизняної науки, техніки і культури на світовий рівень; національного відродження; становлення державності та демократизації суспільства в Україні. Позашкільне навчання і виховання спрямоване на забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, здобуття дітьми та учнівською молоддю додаткових знань, умінь, навичок за інтересами; інтелектуальний і духовний розвиток; їх підготовку до активної професійної і громадської діяльності, задоволення потреб у професійному самовизначенні відповідно до їхніх інтересів і здібностей.

Упровадження нових підходів, виховних систем, форм і методів виховання, що відповідають потребам розвитку особистості, сприяють розкриттю талантів, духовно-емоційних, розумових і фізичних здібностей; гуманітаризація освіти забезпечують формування в дітей та учнівської молоді цілісної картини світу, духовності, культури особистості і планетарне мислення. Одним із пріоритетних завдань освіти є виховання підростаючого покоління, здатного здійснювати міжнаціональний діалог, міжкультурну взаємодію. У сучасному соціокультурному просторі життя успішної особистості передбачає досконале володіння не лише рідною, а й іноземною мовою.

Навчальна програма розроблена з урахуванням Законів «Про освіту», «Про позашкільну освіту»; Положення про позашкільний навчальний заклад, Типових навчальних планів для організації навчально-виховного процесу в позашкільних навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, Основних орієнтирів виховання учнів 9 –11 класів загальноосвітніх навчальних закладів і ґрунтується на принципах науковості, гуманізації, народності, культуровідповідності, індивідуального підходу у навчанні, відповідності завдань освіти й виховання та враховує анатомо-фізіологічні і психологічні особливості розвитку дітей старшого шкільного віку.

Створення навчальної програми гуртка «Німецька мова» обумовлюється необхідністю формування компетентностей учнів у процесі поглибленого вивчення німецької мови та основним принципам і методам науково-дослідницької діяльності

Пропонована програма побудована на основі особистісно-орієнтованого та компетентнісного підходів і реалізується в гуртку науково-дослідницького напрямку. Запропонована навчальна програма дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» укладена для відділення «Німецька мова» слухачів Малої Академії наук при обласному Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, які здійснюють наукові дослідження в межах наукової школи кафедри

романо-германської філології та німецького перекладу Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Метою навчальної програми є формування компетентностей у процесі поглибленого вивчення німецької мови та основним принципам і методам науково-дослідницької діяльності:

- навчити юних науковців науковому пошуку, роботі з літературою, оформленню різноманітних наукових текстів;
- навчити юних науковців науковому виступу як зразку ораторського мистецтва;
- навчити юних науковців комунікації в науковій сфері, етиці наукового спілкування
- формувати нову українську наукову еліту.

Основні завдання полягають у розвитку у учнів таких компетентностей:

- *пізнавальної*: поглиблення мовних, мовленнєвих та культурологічних знань, ознайомлення з головними чинниками науково-дослідницької роботи;
- *практичної*: засвоєння мовного матеріалу засобами самостійної, індивідуальної, диференційованої навчальної практичної роботи; вироблення умінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо) та в різних сферах спілкування (особистісна, публічна, освітня); формування навичок науково-дослідницької діяльності;
- *творчої*: розвиток мовленнєвих здібностей, ораторської майстерності, підвищення інтересу до пізнавально-пошукової діяльності, реалізація потенційних творчих можливостей особистості;
- *соціальної*: виховання громадської свідомості, формування національних, загальнолюдських культурних і духовних цінностей, розвиток соціалізації та загальної реалізації особистості.

Програма розроблена для учнів 9–11 класів і передбачає навчання учнівської молоді у групах вищого рівня протягом двох років. На опрацювання навчального матеріалу відводиться 144 години (4 години на тиждень).

Вимоги до членів гуртка як творчого об'єднання учнів полягають у тому, що до його складу зараховуються старшокласники, які витримали вступні випробування (тести), бажають проводити наукові дослідження з німецької мови й мають певні здобутки у цій справі, володіють навичками самостійного здобуття знань, доказового і зв'язного викладу власних суджень.

Даний курс опирається на новітні вітчизняні методики та методики наукових досліджень Німеччини та Австрії. Він будується за наступним принципом:

I етап передбачає 68 академічних годин аудиторної роботи, які включають 33 , академічних годин теорії, 35 академічних годин практики, 1 академічну годину консультації, 1 академічну годину заліку.

II етап передбачає 76 академічних годин аудиторної роботи, які включають 30 академічні години теорії, 46 академічних годин практики, 1 академічна година консультації, 1 академічна година заліку та 2 академічні години іспиту.

Залік проводиться у формі круглого столу з обговоренням поставлених наукових проблем.

Своєрідними формами звіту про діяльність гуртка є написання науково-дослідницької роботи та участь у обласному і Всеукраїнському конкурсах наукових робіт МАН.

Програма не обмежує самостійності і творчої ініціативи керівника гуртка, передбачаючи гнучкість у відборі та розподілі навчального матеріалу відповідно до потреб вихованців, обраних засобів навчання.

Даним етапам характерні:

1. аналіз інтегрованої системи оригінального німецького тексту;
2. комунікативна спрямованість;
3. комплексне вивчення фонетики, граматики і лексики німецької мови на основі оригінального мовного матеріалу першоджерел;
4. тематичний принцип відбору матеріалу, який висвітлює різноманітні наукові теми;
5. систематичність і послідовність введення матеріалу та його повторення;
6. наочність навчання у вигляді схем і моделей;
7. широке використання аудіо-відео-техніки.

Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів і створюється на основі взаємопов'язаного оволодіння німецькою мовою і культурою народу. Такий підхід зумовлює формування готовності учнів до іншомовної міжкультурної комунікації у межах типових сфер, тем і ситуацій спілкування, визначених навчальною програмою.

В результаті роботи на I-II етапах слухачі отримують:

- навички роботи з літературою, вибір і правильний запис джерел, складання бібліографії;
- вміння здобувати основну фактуальну та концептуально важливу інформацію, працюючи з оригінальними текстами німецькомовних авторів, художніми фільмами та телепередачами, осмислити її значення для вирішення поставлених завдань;
- вміння оформлювати різноманітні наукові тексти: анотацію, реферат, доповідь (в письмовому варіанті), наукову роботу за вимогами МАН тощо;
- навички правильної інтонації, ритміки, читання складних оригінальних текстів, перекладу з німецької мови на рідну і з рідної на німецьку, аудіювання, усного спілкування за темами наукового характеру;
- навички комунікації в науковій сфері, етики наукового спілкування, знання елементарного етикету наукового спілкування.

Дисципліна забезпечує набуття учнями *компетентностей*:

- *інтегральна*:

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у процесі навчання, застосовувати набуті знання, уміння, здатність до аналізу і синтезу, організації та планування; здатність набути базові загальні знання; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків; удосконалити вміння управляти інформацією; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; поліпшити письмові та усні комунікаційні вміння рідною та німецькою мовами; здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо.

- *спеціальні (фахові, предметні)*:

здатність грамотно оперувати усім базисом спеціальної наукової термінології: правильно читати її, перекладати, утворювати; здатність до розпізнавання, утворення і аналізу будь-якого терміну; здатність правильно написати будь який науковий вид тексту, необхідний для наукової роботи слухача; здатність розуміти та вживати сталі вирази мовою оригіналу; здатність користуватися набутими знаннями щодо культури спільноти, мова якої вивчається, у межах читання, перекладу та аналізу текстів наукового спрямування. Знання основ німецької фонетики), граматики, наукової лексики забезпечує наукову термінологічну грамотність слухача.

Індивідуальна робота передбачає консультації з науково-дослідницької роботи, роботу в архівах, бібліотеках, роботу з каталогами, інтерв'ювання, анкетування, підготовку до різноманітних конкурсів. Контроль знань здійснюється у формі тестування, перевірки творчих робіт, розв'язання проблемно-пошукових завдань.

На заняттях гуртка застосовуються різноманітні засоби навчання: друковані, технічні, екранні, засоби слухової наочності. За програмою можуть проводитися заняття в групах індивідуального навчання відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 року №651 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 1123 від 10.12.2008 року).

Розподіл годин за темами – орієнтовний. Керівник гуртка може самостійно визначати кількість годин для опанування тієї чи іншої теми слухачами і вносити відповідні корективи.

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН РОБОТИ ГУРТКА

Аудиторна робота

№ п/ п	Теми	Кількість годин		
		Всього	В тому числі	
			Теоре- тичні	Практич- ні
1	Наукова робота як вид діяльності. Наукові школи і дослідження. Практична фонетика німецької мови	4	2	2
2	Наукові контакти та етикет наукового спілкування. Міжнародні конференції. Практична граматики німецької мови	8	4	4
3	Сфера дослідження і пошук інформації. Вибір та формулювання наукової теми. Складання бібліографії. Екскурсія в Міську наукову бібліотеку імені Кропивницького. Робота з картотекою. Практика усного мовлення	12	5	7
4	Робота з науковою літературою. Текст як об'єкт лінгвістичного аналізу. Види інформації. Розуміння та висловлювання концепції автора. Анування та реферування наукових першоджерел. Практика писемного мовлення	16	8	8
5	Довідкова література. Види словників. Знакомство з фондами Наукової бібліотеки МДГУ імені Петра Могили.	8	4	4
6	Вивчення епохи дослідження. Пошук фактичного матеріалу наукової роботи. Практика усного мовлення	10	5	5
7	Наукове обгрунтування теми. Складання розширеного плану наукової роботи.	10	5	5
Всього за семестр		68	33	35

План самостійної роботи слухачів

Завдання для самостійної роботи Теми, форма подачі	Тиждень
1. Визначення теми в контексті культури: пошук інформації, складання бібліографії, конспектування та реферування матеріалу.	Протягом семестру за планом
2. Підготовка доповіді на наукову конференцію щодо роботи над науковою темою.	X тиждень
3. Написання наукового обґрунтування теми.	Останній тиждень семестру
4. Написання розширеного плану наукової роботи.	Останній тиждень семестру

Головна мета самостійної роботи — поглиблення знань та одержання додаткових практичних навичок з німецької мови шляхом самостійної роботи над підручниками та літературними джерелами, першоджерелами. Самостійна робота передбачає:

- попередню підготовку до практичних занять;
- виконання ситуаційних задач, завдань і вправ в поза аудиторний час;
- підготовку до обговорення окремих питань;
- підготовку доповідей та рефератів німецькою мовою;
- самостійне вивчення окремих питань тем курсу;
- огляд рекомендованої літератури німецькою мовою.

Форми контролю у першому півріччі

Передбачено: 1 академічна година консультації, 1 академічна година заліку, які мають практичну направленість.

Залік виставляється за успішну доповідь (5 хвилин) на науковій конференції. Іспит передбачає презентацію наукового обґрунтування і плану наукової роботи за обраною темою на розширеному засіданні секції з участю професорсько-викладацького складу та аспірантів кафедри романо-германської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили.

НАВЧАЛЬНО - ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН РОБОТИ ГУРТКА

Аудиторна робота

№	Теми	Кількість годин		
		Всього	В тому числі	
			Теоретичні	Практичні
1	Структура наукової роботи і вимоги до її оформлення.	10	5	5
2	Робота над 1 теоретичним розділом наукового дослідження.	14	5	9
3	Написання 2, 3 розділів наукової роботи: збір та обробка фактів, вибір мовних засобів та прийомів.	14	5	9
4	Аналіз матеріалу розділів і корекція наукового обґрунтування. Написання вступу і висновків.	12	4	8
5	Оформлення наукової роботи за діючими вимогами.	10	5	5
6	Публічна презентація результатів наукових досліджень. Ораторське мистецтво. Стилїстика та риторика.	2	0	2
7	Етапи підготовки публічного виступу. Тексти усної та письмової презентації (стаття): ступень ідентичності.	4	2	2
8	Мова презентації доповіді. Лінгвістичні та етичні аспекти.	2	1	1
9	Думка, слово, рух: збалансованість та гармонія.	2	1	1
10	Акторська майстерність в ораторському мистецтві.	6	2	4
Всього за семестр		76	30	46

План самостійної роботи слухачів

Завдання для самостійної роботи Тема, форма подачі	Тиждень
1. Робота з аудіоматеріалами і відеофільмами, комп'ютерними дисками: відпрацювання французької інтонації.	Протягом чверті за планом
2. Робота над текстом наукової роботи (повний текст) та оформлення його комп'ютерного варіанту.	Протягом чверті за планом
3. Робота з аудіоматеріалами і відеофільмами, комп'ютерними дисками: відпрацювання інтонації французької мови.	Протягом чверті за планом
4. Робота по підготовці доповідей.	Протягом чверті за планом
5. Підготовка доповіді на наукову конференцію.	Протягом чверті за планом

Форми контролю у другому півріччі

У II півріччі передбачено: 1 академічні години консультацій, 1 академічні години заліку, та 2 академічні години іспиту.

Залік виставляється на основі подання завершених текстів наукової роботи, які обговорюються на розширеному засіданні секції з участю професорсько-викладацького складу та аспірантів кафедри романської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

Учні мають знати:

- основні особливості риторики, стилістики та жанрової організації сучасного німецькомовного та українського наукового дискурсу;
- основні засади наукової діяльності;
- вимоги до написання різних видів учнівських наукових робіт;
- ознаки та специфіку наукового стилю;
- методи літературознавчих досліджень;
- будову наукової роботи та вимоги щодо її оформлення;

- різновиди бібліотечних каталогів, правила укладання бібліографії, оформлення цитат;
- особливості тезування, конспектування, оформлення тематичних виписок;
- етапи захисту наукової роботи;
- вимоги до оформлення наочних матеріалів;
- правила культури мовлення під час захисту і ведення дискусії.

Учні мають уміти:

- структурувати та писати німецькою мовою наукові тексти;
- володіти науковим письмом як видом комплексної діяльності, що має соціальні, когнітивні та власне мовні аспекти;
- представляти свої наукові здобутки німецькою мовою;
- складати алгоритм наукового дослідження;
- працювати в бібліографічному відділі бібліотеки;
- конспектувати, тезувати наукову літературу; обробляти дані мережі Інтернет;
- систематизувати опрацьовану наукову літературу;
- безпосередньо та опосередковано цитувати, оформляти посилання на опрацьовану наукову літературу;
- аналізувати наукові підходи до проблеми дослідження;
- тлумачити терміни, гіпотези;
- структурувати наукову роботу;
- формулювати висновки наукового дослідження;
- укладати список використаної літератури;
- укладати додатки до наукової роботи;
- редагувати та корегувати текст;
- оформляти роботу;
- оформляти наочні матеріали;
- створювати мультимедійні презентації;
- володіти основами ораторського мистецтва;
- складати план захисту науково-дослідницької роботи і виголошувати доповідь з урахуванням ситуації спілкування;
- аналізувати власні помилки і знаходити шляхи їх усунення

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII.
2. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 № 1841-III зі змінами і доповненнями.
3. Концепція позашкільної освіти, розроблена за грантом Президента України згідно з розпорядженням Президента України від 29.05.2017р №114/2017-рп на

наукове дослідження «Розроблення сучасної концепції позашкільної освіти в умовах децентралізації».

4. Лист Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05.06.2013 № 14.1/10-1685 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти»

5. Положення про позашкільний навчальний заклад // Інф. зб. МОН України. – 1994. – № 9.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Загальнотеоретичні роботи

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо / Б. Антоненко-Давидович. – КМ Academia, 1994. – 254 с.
2. Богдан С. Наукова робота в МАН : метод. рек. до її написання й оформлення / С. Богдан. – Луцьк, 1995. – 25 с.
3. Богдан С. Науковий текст і його назва / С. Богдан. – Луцьк, 1997. – 15 с.
4. Богдан С. Як вибрати тему наукової роботи? : метод. рек. для слухачів МАН / С. Богдан. – Луцьк, 2001. – 10 с.
5. Голобородько В. Наукова робота учнів / В. Голобородько. – Харків : Видав. група «Основа», 2005. – 208 с.
6. Заболотний О. Як знаходити знання? : організація науково-дослідницької діяльності учнівської молоді / О. Заболотний // Укр. мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах. – 2003. – «2. С. 94–106.
7. Мацько Л. І. Риторика : навч. посіб. / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К. : Вища школа, 2003. – 311 с.
8. Радченко М. Основні методологічні аспекти науково-дослідницької роботи : метод. рек. / М. Радченко, І. Томашевська. – Луцьк, 1995. 14 с.
9. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 3-є вид., стер. – К. : Знання-Прес, 2003. – 295 с.

Німецька мова

1. Євгененко Д. А., Білоус О. М. та ін. Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи і завдання. - 2-е видання, виправлене та доповнене. - Вінниця, Нова книга, 2002 р. - 334 с.
2. Коляда Н.А., Петросян К.А. Грамматика немецкого языка. – Ростов н/Д: „Фенікс“, – 2001. – 320 с.
3. Миссюра Н.А., Смирнова Н.В. Контрольные работы по грамматике. – М.: Просвещение, 1967.
3. Сущинский И.И. Практическая грамматика немецкого языка. – М: ГИС, 2001
4. Alles Gute. Ein deutscher Fernseh Sprachkurs. Videofilm.

5. Dreyer, Schmidt. Совершенствуем знание немецкого языка: грамматика с упражнениями и ключами /Русская редакция Петренко О.В. – Киев: Методика, 1996.
6. Schritte international A1/1. - Hueber, 2006.
7. Sokolowa, Moltschanowa, Gutrowa. Deutsche Übungsgrammatik. – Proswestschenie, 2001.
8. Themen 2 aktuell. Hörtexte. - Hueber, 2004.

Інформаційні ресурси

1. http://www.multikulti.ru/German/info/German_info_781.html
2. <http://www.canoo.net/services/OnlineGrammar/Satz/Komplex/Funktion/Attribut/index.htm>
3. <http://www.bnv-bamberg.de/home/ba4613/flg/deutsch-interaktiv/grammatik/satzgefuege.htm>
4. http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/satz_fin.php
5. <http://de.wiktionary.org/wiki/Satzgef%C3%BCge>
6. http://www.jurati.ru/04_study/dnevn_otd/modul/18.doc
7. <http://www.goethe.de/Z/Jetzt/dejart31/modalverben.htm>
8. <http://books.google.ru/books?id=YrRk>
9. http://sfedu.ru/kaf/interkultur-2008/page01/page01_11.htm
10. <http://www.studygerman.ru/online/manual/konjunktiv2.html>
11. <http://www.studygerman.ru/online/manual/konjunktiv1.html>
12. <http://deutsch.lingo4u.de/grammatik/verben/konjunktiv>
13. <http://www.grammade.ru/grammar/konjunktiv2.shtml>
14. http://www.deutsch-uni.com.ru/gram/verb_kon.php

ВИТЯГ ІЗ ПРОТОКОЛУ
засідання вченої ради № 5
Миколаївського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти від 07–15 жовтня 2020 року

Голова: Шуляр В. І., д.пед.н., доцент, професор кафедри теорії й методики мовно-літературної та художньо-естетичної освіти, директор Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, заслужений учитель України.

Секретар ученої ради: Тюпа А. І., методист навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

СЛУХАЛИ:

Стойкову Вікторію Володимирівну, к.пед.н., заступника директора з науково-педагогічної роботи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти, про схвалення навчальної програми гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Німецька мова» (укладач: Кирилюк С. В., керівник гуртка «Німецька мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри романо-германської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили).

УХВАЛИЛИ:

Схвалити до використання в освітньому процесі навчальну програму гуртка дослідницько-експериментального напрямку «Німецька мова» (укладач: Кирилюк С. В., керівник гуртка «Німецька мова» обласного Будинку художньої творчості Миколаївської обласної ради, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри романо-германської філології та німецького перекладу ЧНУ імені Петра Могили).

Голова вченої ради

Василь ШУЛЯР

Секретар ученої ради

Анжела ТЮПА

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
НА НАВЧАЛЬНУ ПРОГРАМУ З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ДОСЛІДНИЦЬКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО НАПРЯМУ
ГУРТКА «НІМЕЦЬКА МОВА»
УКЛАДАЧ: КИРИЛЮК СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

У сучасних умовах іноземна мова розглядається і як освітній інструмент, і як засіб спілкування, і як засіб залучення учнів до культури іншого народу. Навчальна програма дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» передбачає 144 години для поглибленого вивчення німецької мови та оволодіння навичками пошукової діяльності.

Актуальність програми обумовлена необхідністю формування в учнів навичок здобувати та осмислювати фактичну інформацію з німецькомовних джерел, представляти власну доповідь відповідно до вимог, вмінь спілкуватись німецькою мовою в науковій сфері.

Перевагою даної програми є те, що вона поєднує комунікативний та науковий компоненти, має практичну спрямованість.

Програма ґрунтується на компетентнісному підході, який включає пошуково-дослідну діяльність (робота з різними базами даних, опитування, консультуватися у експертів, пошук інформації, робота з документами та їх класифікація, лінгвістичний аналіз текстів) та комунікативну діяльність (навички правильної інтонації, ритміки, перекладу, усного спілкування, доповіді, обговорення)

Програма відповідає соціальному запиту молоді долучитися до європейської спільноти, бути успішним у професійній науковій діяльності, а також втілює принципи естетичного виховання особистості, залучаючи дітей до німецької культури і національних надбань у галузі літератури.

Науковий характер цієї програми, різноманітність запропонованих форм і методів надає укладачеві чудову можливість, ефективно вирішуючи поставлені цілі і завдання, працювати з обдарованою молоддю, формувати майбутніх науковців України.

Виходячи з вищезазначеного пропонуємо рекомендувати програму до практичного використання в гуртках Малої академії наук закладів позашкільної освіти.

Експерт:

*Бредіхіна Інеса Володимирівна,
методист кафедри теорії й методики
мовно-літературної та художньо-естетичної
освіти Миколаївського обласного інституту у
післядипломної педагогічної освіти*

Підпис Інеси Бредіхіної засвідчую
Юрист МОППО

Марина ЛУТИС

**Експертний висновок на навчальну програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку
гуртка «Німецька мова»**

Укладач: КИРИЛЮК СВІТЛАНА ВАСИЛІВНА

№ з/п	Параметри	Показники	Аргументація оцінки
1.	Відповідність структури і змісту програми типу навчальної програми	10	Структура навчальної програми з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» відповідає сучасним вимогам до програм гуманітарного напрямку, оформлена відповідно до вимог державного стандарту та листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 05 червня 2013 року № 14.1/1-1685 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти», зазначених у законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту»
2.	Об'єктивність заявленого типу програми за рівнем новизни (адаптована, інноваційна, авторська)	10	Програма адаптована до соціального запиту молоді долучитися до європейської спільноти, бути успішним у професійній науковій діяльності
3.	Ступінь новизни концепції, інноваційний характер програми (для інноваційної та авторської програм). Оригінальність, наявність якісних відмінностей від чинних програм (для адаптованої)	10	У програмі передбачено поглиблене вивчення німецької мови за фронтально-індивідуальною формою та дотримання основних принципів і методів науково-дослідницької діяльності: - навчити юних науковців науковому пошуку, роботі з літературою, оформленню різноманітних наукових текстів; - навчити юних науковців науковому виступу як зразку ораторського мистецтва; - навчити юних науковців комунікації в науковій сфері, етиці наукового спілкування; - виховувати нову українську наукову еліту
4.	Дотримання в рукописі вимог до оформлення навчальної програми; наявність усіх структурних елементів: пояснювальної записки, змісту навчального матеріалу, структурованого за розділами й темами, визначення часу на вивчення розділу та теми, деталізованих очікуваних або	10	Дотримано структуру програми. У пояснювальній записці сформульовано актуальність, мету, має місце чітке планування матеріалу, основні завдання. Сформульовано прогнозований результат. На опрацювання навчального матеріалу відводиться 144 години (4 години на тиждень) і розрахований для учнів/учениць 9-11 класів) та передбачає навчання учнівської молоді у групах вищого рівня протягом двох років.

	прогнозованих результатів (до кожної навчальної теми)		
5.	Відповідність заявленої мети та завдань програми передбачуваним результатам її реалізації	10	Заявлені мета та завдання програми відповідають передбачуваним результатам її реалізації та спрямовані на засвоєння теоретичних знань і розвитку здібностей, обдарувань, практичних навичок вихованців, учнів і слухачів, оволодіння знаннями з основ наук соціально-гуманітарного циклу
6.	Загальна характеристика програми, яка відповідає критеріям, що засвідчують можливість використання програми в освітньому процесі	10	Програма передбачає проведення теоретичних і практичних занять
7.	Дотримання принципу природничої освіченості під час формування навчальної програми, відповідність її сучасному розвитку художньо-естетичного напрямку	10	Укладач дотримується принципу відповідності завдань освіти й виховання, враховує анатомо- фізіологічні і психологічні особливості розвитку дітей старшого шкільного віку, ґрунтується на принципах науковості, гуманізації, народності, культуровідповідності, індивідуального підходу в навчанні
8.	Відповідність складності й обсягу матеріалу в змісті програми можливостям його засвоєння учнями певної вікової категорії на належному рівні за встановлений час	10	Складність та обсяг матеріалу відповідають можливостям його засвоєння вихованцями зазначеної вікової категорії. До складу гуртка зараховуються старшокласники, які витримали вступні випробування (тести), бажають проводити наукові дослідження з німецької мови й мають певні здобутки в цій справі
9.	Умотивованість поділу програми на розділи, їх последовність, наявність зв'язків між ними; цілісний виклад матеріалу	10	Розділи відповідають вимогам, що забезпечують розуміння навчального матеріалу, застосовуються різні форми роботи
10.	Рациональність дозування часу на вивчення різних елементів програми	10	Рационально розподілено час на вивчення різних елементів програми
11.	Відповідність змісту програми передбачуваним видам навчальної діяльності	10	Зміст програми відповідає передбачуваним видам навчальної діяльності
12.	Дотримання узгодженості навчального матеріалу	10	Навчальна програма узгоджується з суміжними дисциплінами (зарубіжна література, географія, ораторське мистецтво)

	із суміжними дисциплінами		
13.	Об'єктивність прогнозованих результатів роботи за програмою, їх технологічність – можливість перевірити	10	Результат роботи гуртка – сформовані знання і вміння вихованців щодо оволодіння навичками правильної інтонації, ритміки, перекладу, усного спілкування, доповіді, обговорення
14.	Доцільність додатків (за умови наявності), рівень їх оформлення	9	Додатки не виокремлені із загального матеріалу, але доцільно й актуально сформовано орієнтовний перелік рекомендованої літератури

Середній бал (середнє арифметичне за всіма параметрами) 9,9 б.

Загальні висновки, рекомендації:

1. Програму рекомендується схвалити до використання в освітньому процесі.
2. Для успішної реалізації програми пропонуємо:
 - зауважити, що втратила чинність, постанова Кабінету Міністрів України від 26 січня 1994 р. N 45 (45-94-п) "Про затвердження Положення про позашкільний навчально-виховний заклад" (ЗП України, 1994 р., N 5); зазначена у використаних джерелах;
 - використовувати літературу, починаючи з 2000 року;
 - вважаємо, що представлену навчальну програму можна рекомендувати до використання.

Експерт: Вітковська О. Д., завідувач навчально-методичної лабораторії акмеології Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Підпис експерта

Підпис Олени Вітковської засвідчую
Юрист МОППО

Марина ЛУТИС

Дата: 25 вересня 2020 рік

Рецензія

на навчальну програму з позашкільної освіти
науково-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова»

Подана на рецензію програма з позашкільної освіти науково-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» актуальна на сучасному етапі оновлення форм роботи з позашкільної освіти і спрямована на залучення учнів до науково-дослідницької діяльності. Інтелектуально обдаровані учні мають можливість працювати за обраною відповідно до своїх інтересів науковою проблемою, консультуватися з фахівцями, формувати науково обґрунтовані висновки.

Авторка запропонованої навчальної програми творчо підійшла до визначення завдань та структури курсу. Програма передбачає як теоретичні, так практичні заняття. Види занять у процесі навчання взаємопов'язані та логічно доповнюють одне одного. У роботі за програмою використовують такі форми роботи, як лекції, дискусії, семінари, обробка результатів науково-дослідницької роботи. Програма розкриває всі цілі і завдання, заявлені в пояснювальній записці.

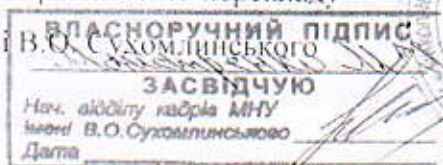
Враховуючи чимало позитивних моментів запропонованої навчальної програми, слід також наголосити на необхідності ознайомлення учнів з поняттям інтелектуальної власності та зупинитися на Законі України «Про авторське право і суміжні права» і основних засобах захисту авторських прав.

В цілому навчальна програма з позашкільної освіти науково-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» відповідає вимогам щодо інтелектуальної підготовки учнівської молоді у гуртках і секціях Малої академії наук і сприятиме формуванню в учнів наукового стилю мислення та наукового світогляду.

Рецензент

д.ф.н., професор кафедри
германської філології та перекладу

МНУ імені В.О.Сухомлинського

М. І. Майстренко

РЕЦЕНЗІЯ
на навчальну програму з позашкільної освіти
дослідницько-експериментального напрямку гуртка
«Німецька мова»

На сучасному етапі розвитку позашкільного навчання і виховання учнівської молоді значну увагу спрямовано на виховання всебічно розвиненої особистості, найповнішого розкриття її задатків і нахилів. Дослідницько-експериментальний гурток «Німецька мова» обласного Будинку художньої творчості - це середовище для талановитих дітей, їх інтелектуального, духовного, творчого розвитку та професійного самовизначення. Роботу гуртка «Німецька мова» спрямовано на забезпечення потреб особистості у творчій самореалізації, здобуття дітьми та учнівською молоддю додаткових знань з німецької мови, формування навичок науково-дослідницької діяльності.

Актуальність навчальної програми гуртка «Німецька мова» зумовлена, *по-перше*, упровадженням нових підходів, форм і методів виховання, що відповідають потребам розвитку особистості, *по-друге*, дозволяє підвищити якість роботи з творчими дітьми.

Мета навчальної програми полягає у формуванні компетентностей у процесі поглибленого вивчення німецької мови та основним принципам і методам науково-дослідницької діяльності.

Зміст навчальної програми дослідницько-експериментального гуртка «Німецька мова» відповідає новим вимогам сучасного суспільства до особистісних і професійних якостей людини – рівня соціальної підготовки, творчих здібностей у оволодінні іноземною мовою (німецькою). Слід також наголосити, що пропонувана програма включає як теоретичний матеріал, так і практичний напрямок його впровадження.

Таким чином, навчальна програма з позашкільної освіти дослідницько-експериментального напрямку гуртка «Німецька мова» враховує потреби сучасного позашкільного навчання і може вважатися такою, що забезпечує належний рівень науково-дослідницької діяльності учнів.

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри
романо-германської філології
та німецького перекладу
Чорноморського національного університету
імені Петра Могили

Підпис Мукатасва Я.В. засвідчую
Начальник ВК [підпис] О.А. Саснио

Я. В. Мукатасва

проінформовано
та
проінформовано
23 (двадцять три)
сторінки

Заст. дир. з Н.В.Р.ОБХТ

О. Киянова

